

LAPSILLE JA NUORISOLLE

Tieto valtaa on, tieto voimaa on,
Tieto yön lapset yhtehen kerää.

Se nuoriso vahva on,voittamaton
Joka tiedon hengessä herää.

Pyhiinvaellus

Eräänä kesän kirkkaana, lämpöisenä sunnuntaina tein minä pyhiinvaelluksen luonnon suureen temppeliin, missä sen papit ja papittaret opettivat minulle elämän onnen salaisuuksia.

Ketä kaikkia ne pojat ja tytöt olivat, sitä en tiennyt; eikä mieleeni johtunut kysyäkään. Pääasla oli se, että olimme kaikki leikkimässä ja jokaisella oli hauska sentähden, että kaikilla toisillakin oli lupausta.

Minä näin miten onnellisia nämä lapset olivat kuunnellessaan luonnonääntä — puron lirinää, metsän huminaa, lintujen viserrystä, hyönteisten surinaa — ja yhdistäessään omat äänen kaikkiin näihin; kuinka iloista he olivat tehdessään mielikuvaita kalkesta siitä mitä he ympäristönsään näkivät.

Näin mitti suuren tyydytyksen antoi heille jokainen ilke, joko puroa kahlatessa, rannikon hiekkaa kalvassa, jokiärrästä kavutessa, tai puhlin kilvetessä. Ja näin miten paljon hauskuutta heille antoi toistensa palveleminen — kun yhdet puun oksilla istuivat, niin toiset sitä kilkutivat.

Ja näin he minulle opettivat, että kaikki työ — terveellinen, hyödyllinen ja tarpeellinen työ — alkaa ja lätien; sen tulisi jatkua läpi ihmisen. Että kaikki työ tulisi olla, ei orjuutta ja rästystä, vaan iloista ja iloista leikkiä.

Ja he opettivat minulle, että työ — ajattelu, järjen toiminta ja ruumiillinen liikunta ja työ — on kaiken hyvän antaja ja todellisen onnen luoja. Se on kaiken opin lähde ja kaiken arvon mitta. Se on tie maineeseen ja kunniaan. Se on ovi lepoon ja rauhaan. Ja että suurimman ja täydellisimmän onnen ja itsetyydytyksen voi antaa se työ, ja se palvelus, joka tekee onnelliseksi toisetkin ihmiset.

Työ on jumalainen voima; se on vapauden jumala. Milloin siunaa se vapaana ihmiskuntaa; tai milloin saa ihmiskunta vapaana palvelulla jumalaansa?

Silloin kun koko maailma tuntee työn arvon; silloin kun työn tekijät tuntevat sen arvon ja kunnioittavat sitä! Selma-titi.

SOINTULA, B. C. CANADA.

Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille, pienille sekä suurille! Olen usein alkonut kirjoittaa Toverittareen Sointulan nuoren väen toiminnasta, vaan on aina jäänyt aikomukseni täyttämättä. Mutta nyt kun minut valittiin Ihannelliton kokouksessa kirjenvaihtajaksi, niin täytyy panna kaikki voimani liikkeelle, että saisin edes vähän kokoon, sillä tunnen sen olevan mitä tärkeimmän velvollisuuteni.

Meidän Ihannellitto perustettiin tammik. 11 p. 1920, joka on ensimmäinen laatuaan tällä paikallakunnalla. Ainoana kehitys-seurana, oli toisin sanoen, seurana, johon lapset sekä nuoriso olisi voinut ottaa osaa, on täällä ollut puhujaseura, joka on toiminut niin kauan kuin minä muistan. Ensimmäisenä aikana oli se yksinomaan aikuisten hallussa, johon tarkoitukseen se tietääkseni oli perustettu, mutta vuosien vieressä alkoi siihen nuorisokin ottaa osaa, suuremmissa ja suuremmissa määrässä, kun taas aika-ihmiset sitä vastoin alkoivat vä-

hitellen jäämään pois, joten loppulos oli, että se jäi aivan nuorison valtaan. Noin pari viimeistä vuotta pitivät nuoret, suurimmaksi osaksi koululapset, pystyessä tätä seuraa, kunnes viime kesänä lakautettiin se osaston toimesta, siitä syystä, että seura ei vastannut tarkoitustaan, kun siellä oli vain lapset päänsä. Kun sanottu seura jäi yksinomaan lasten haltuun jättivät he pois, varsinaisesta kokouksen ohjelmasta, keskustelukysymyksen, jonka tilalle olivat he piiri- y. m. lasten leikkien harjoittelun, joka vaikutti sen, että seura ei osaston mielestä vastannut tarkoitustaan.

Syyskesällä pyysimme osastolta lupaa jatkaa toimintaamme entiseen tapaan, jossa kuitenkin epäonnistuitimme. Toveritar Sanna Kannasto kävi täällä luennollaan viime joulukuulla. Hän puhui m. m. lasten sekä nuorison kasvatuksen tärkeydestä, joka vaikutti sen verran meidän vanhuksimme, että ensimmäinen osaston kokous sen jälkeen päätti perustaa Ihannelliton.

Ihannellittomme on nyt hyvällä aulilla. Jäsenluku on 38. Kokouksia pidetään joka sunnuntai klo 1 j.p.p. silloin kun ei ole osaston kokousta. Opettajia meillä on osaston puolesta valittu viisi henkilöä, jotka kuitenkin hyvin harvoin kunnioittavat kokoustaamme läsnäolollaan, lukuunottamatta miesopettajia. Naisopettajat, muistakaa täyttää velvollisuutenne! Ellette huole pystyväne opettamaan, niin tulkaa oppimaan, sillä ei oppi vahingoksi ole vanhallekaan.

Iso-lapsi.

CHATHAM, MICHIGAN.

Kun luin Toverittaresta lasten kirjoituksia, niin ajattelin minäkin taas kirjoittaa. Täällä on ollut vaihtelevaa ilmaa, toisinaan on ollut kauniita ilmoja, mutta taas on muuttunut myrskyksi. Tämän kuun neljäs- ja kahdeksastoista päivinä oli kova lumimyrsky.

Täällä Chathamissa on influensa myöskin ravonnut vieden mukanaan joitakin asukkaita. Koulu oli kiinni, mutta on nyt jo avattu, ja se kauan odotettu kouluhuone on nyt valmis ja siellä alettiin käymään tämän kuun ensimmäisenä päivänä. Nyt kun koulu on vain yksi neljännes mailla meiltä, saadaan käydä kotona puolella, ettei tarvitse eväiden kanssa kulkea. Meidän opettajan nimi on Miss Devins.

Niin kevät sitte taas pian tulee, Kyllä sitä talveakin on ollut jo kyläksi. Kyllä kevät on paljon hauskeampi ottaa vastaan kuin syksy. Täällä on koko talven farmarit olleet "joppareina". He ovat ajaneet halkoja.

Enköhän nyt lopeta tällä kertaa. Kirjottaa vaan tytöt ja pojat, että saadaan lukea lasten kirjoituksia, toivoo Helmi Niemi.

ROCKLAND, MICHIGAN.

Tervehdys täältä Rocklandista kaikille isolle ja pienille Toverittaren lukijoille. Nitiini tahtoi minun kirjoittamaan, koska ei täältä ole mitään lukua kirjoitusta Toverittaresta.

Täällä on ollut oikein kylmä talvi ja paljo lunta. Vaan nyt jo näyttää tulevan kevät, on jo ilmat kauniimmat.

Minä käyn koulua ja olen 4:sä luokassa; olen 9 vuotta vanha. Minulla

on 3 veljeä ja yksi sisko. Minä oikein ikävöitsen kun ei täällä ole Ihannelliton sunnuntai-koulua. Olen ennen ollut siinä mukana, vaan nyt en voi. Täällä on kyllä nyt jo taas koko paljon suomalaisia, siksi toivon, että saamme tänne sunnuntai-koulun, kun ehdimme.

Mrs. Fanny Uotila tahtoo lausua kiitokset Toverille ja Toverittarille niistä nimipäiväpaarteista, jotka oli tämän kuun 2 päivä.

Nyt lopetan, toiste lisiä.

Into Piirainen.

Paavo

Kirjottanut A. W. Wirta

Etelä-Suomessa pienessä maaseutu-kaupungissa asui perhe, jolla oli poika nimeltä Paavo. Paavon isä oli teollisuustyöläinen. Hän teki työtä erään sahayhtiön puuteollisuuslaitoksessa. Vaikka perheessä ei ollut lapsia kuin kaksi, ei Paavon isän ansio tahtonut riittää perheen ylläpitoon. Sillä Paavon isä ansaitsi 2 markkaa 50 penniä 10 tunnin työpäivältä. Sillä Suomessa on ammattitaidottoman palkka aina ollut perin pieni. Vaikka Paavon koti sijaitsikin laitakaupungilla, niin siltikin perheen ylläpito tuli niin kalliiksi, ettei Paavon isän palkka milloinkaan riittänyt niin pitkälle yli välttämättömien tarpeiden, että olisi ostanut Paavolle uuden hatun, jota Paavo niin suuresti mieli; ei vaikka perhe oli asettunut asumaan vuokratasarmiin, jossa oli jokaista asukasta kohden yksi huone ja neljäsosa keittiöön. Paavon isä lohdutti Paavo, että sinä tulet saamaan hatun juhannukseksi, joka on keskikesän juhla. Paavo tuli yhä iloisemmaksi saadessaan kuulla, että saa hatun juhannukseksi, vaikka ei saanut sitä vapuksi, joksi se ensin oli puhe saada. Paavon isä neuvoi Paavo olemaan kiltti ja tottelevainen. Paavo lupasi ja samalla täytti lupauksensa. Paavo oli vasta 10-vuoden ikäinen, vaan siitä huolimatta oli hän äidin apuna ja kotitoimissa täytti pienet tehtävät kuin kunnan poika ainakin. Nuoruudestaan huolimatta oli Paavo aikatavalla kehittynyt; osasi laulaa monta laulua ulkomuistilta, jotka hän oli oppinut kotona vanhemmiltaan ja usein kokouksilaisuuksissa Paavo yhtyi lauluun. Sillä Paavon vanhemmat olivat innokkaita työväenliikkeen kannattajia ja olivat paikallisen osaston toimihenkilöitä. Hiljattain oli perustettu puutarateollisuustyöläisten ammattiosasto, johon oli myös yhtynyt Paavon isä, sillä työläiset olivat alkaneet käsitteä, että ei mitään parannuksia saada aikaan ilman yhteistoimintaa, joten työnantajain ja työläisten välillä alkoivat käydä kireiksi, kun työläiset alkoivat vaatia parannuksia taloudelliseen elämänsä. Työn jättäminen alkoi nosta päätensä, ja samalla julistivat lakon, ellei muutoin heidän vaatimuksiinsa suostuta. Työnantajajat eivät suostuneet työläisten vaatimuksiin, josta oli seurauksena lakko. Näin Paavon isä myös joutui työttömäksi. Lakossa olevat työläiset saivat kamppailua ison ajan, sillä lakko ei ollut helppo voittaa, sillä oli vielä paljon työläisiä, jotka menivät niin sanotuiksi rikkureiksi, jonka vuoksi työt olivat osittain käynnissä rikkurivoimalla. Vaan ajan pitkään kuitenkin saatiin sovinto aikaan, vaikkakaan ei täydellisesti työläisten voimilla. Siihen oli isompaa syytä työ-

läisten tietämättömyys, ja eivät vielä käyttäneet sitä yhteisvoimaa, joka saadaan yhteenliittymällä.

Nyt alkoi lähestyä se aika, jolloin olisi ostettava Paavolle hattu, vaan lakko oli pakottanut Paavon isän tekemään velkaa ja vaikka lakon avulla oli voitettu pieni palkankorotus olisi velka maksettava ensin. Näin ajatteli Paavon isä ja samalla muisti ettei lapselle saa luvata mitään sellaista jota ei täytä. Eräänä päivänä alkoi Paavo kertoa isällensä, että jos menisin sanomalehtiä kaupalle, niin voisin tienata niin paljon rahaa että ostaisin vielä isällekin uuden hatun. Paavon isä vastusti Paavon esitystä, sillä olihan Paavon isä luokkatietoinen työläinen ja vastusti lapsityötä, joka on ulkopuolella äidin avun.

Oli juhannusviikko, vaan kaksi päivää edellä juhannuksen ja hattu on saatava, sillä lapselle tehtyä lupaus ei saa olla täyttämättä. Ellei lapselle luvattua lupaus täytä, niin silloin lapsi jo nuorena voi alkaa ajattelemaan jotain sellaista, joka kasvatetaan epärehellisyyttä — voisipa mieheksi tultuaan vaikka pittää luokkatoverinsa; ja voisi sanoa: niin minun isäni teki minulle, ollessani vielä lapsi, sillä mitä lapsena oppii sen aikuisena muistaa.

Oli juhannusaatto. Paavon kotiin saapui ensien naapurin poika, joka oli ollut ansiotöissä toisissa kaupungeissa. Paavon, entisen hyvän tuttavansa nähtyään, tuli hän niin iloiseksi, että kertoi ensielle naapurilleen, mitä hän saa juhannukseksi. Pian sen jälkeen Paavo entisen naapuripojan kanssa yhdessä asteli laitakaupungilta keskikaupungille, päämääränä oli hatun osto. Pian oltiin saavuttu isoon hattukauppaan, jossa oli vara valita mieluinen ja sopiva hattu. Nyt oli Paavon päässä uusi hattu, joka miellytti häntä niin suuresti, että hän innostuksissaan oli valmis vaikka laulamaan. Sillä Paavo tiesi, että hänen on tehtävä jotakin vastapalkkioksi. Paavo otti asennon ja aloitti laulun:

"Ken kullan maasta kaivaa,
Koneet ken valmistaa.
Ken pelot kyntää, kylvää,
Vaatteet ken tehdä saa."

Paavo lauloi koko laulun loppuun sujuvalla lapsellisella äänellään, joka saattoi läsnäolijat vähän ymmälle, sillä sanat olivat sattuneet. Olipa joutokassa joitain työläisiäkin, jotka antoivat Paavolle joitakin lanteja ja kehottivat laulamaan vielä toistekin, johon Paavo vastasi myöntävästi.

Kaupungilta kotiin päästyään Paavo kertoi mitä oli saanut kaupungilla käydessään ja oli vielä pieni lahja siskolle, jonka Paavo osti niillä lanteilla, jotka oli laululla ansainnut.

Vuosi vuodelta Paavo vartui aina suuremmaksi ja samalla hänessä kasvoi luokkatietoisuus. Vuotena 1918, jolloin Suomessa puhkesi sisällissota, oli Paavo isänsä kanssa myös alkanut puolustaa työtätekevän luokan oikeuksia, ja joutunut valkovanlangiksi, josta viime tingassa pelastui yhdessä isänsä kanssa. Vaikka Paavo oli ollut vähällä tulla ammutuksi, niin siitä huolimatta toimi hän yhä innolla isänsä kanssa yhdessä työväen määräämisvallan saavuttamiseksi — Vielä kerran nousee sen aamun aurinko, jolloin Suomen työtätekevää kansa vapautuu valkovanlangan sironnikkeen alta, näin päättelee Paavo.